Almindelig myrte

Myrtus communis

Kort fortalt

- *Myrtus communis* – myrtefamilien (Myrtaceae).
- Hjemmehørende i Middelhavsområdet og mod øst til Vestasien.
- Stedsegrøn busk med små, blanke blade, der dufter krydret, når de knuses.
- Hvide, duftende blomster med mange støvdragere om sommeren; bagefter blåsorte bær.
- Om sommeren ude i sol, om vinteren lyst, køligt og frostfrit.
- Kalkfølsom: vandes med regnvand eller andet kalkfattigt vand.
- Frøene lægges i blød og ligger koldt i ca. 4 uger; spirer efter 3–6 uger.

Det kan du se frem til

Med frøene af almindelig myrte har du grundlaget for en stedsegrøn bonsai med små, aromatiske blade, som du selv former fra den første spire. Efter forbehandlingen viser de første kimplanter sig typisk efter 3–6 uger. Myrten vokser roligt, og den tætte forgrening bygges op over nogle år; de hvide, duftende blomster kommer, når planten er blevet ældre.

Mange forbinder bonsai med et færdigt lille træ fra butikken. Med frø starter du et skridt tidligere – og det giver dig noget, et købt træ aldrig kan: Du bestemmer selv formen fra den første spire, og du kan dyrke arter, der sjældent eller aldrig sælges som færdige bonsai. Det kræver tålmodighed, for der går nogle år, før frøplanten er blevet til et egentligt bonsaitræ. Til gengæld er træet dit eget fra start til slut. Herunder finder du det, du skal vide for at komme godt fra start med netop denne art.

Introduktion

Almindelig myrte (*Myrtus communis*) er en stedsegrøn busk fra myrtefamilien. Den har været kendt i Middelhavsområdet siden oldtiden og vokser vildt fra Sydeuropa og Nordafrika mod øst til Vestasien, ofte i krat på tørre, solrige skråninger. I naturen bliver den normalt 1–3 meter høj, sjældent op til 5 meter. Bladene er små, blanke og læderagtige og dufter krydret, når de knuses. Om sommeren kommer hvide, duftende blomster med en krans af mange lange støvdragere, og senere små, blåsorte bær. Myrten er omgivet af myter: I antikken var den helliget kærlighedsgudinden Afrodite, og den bruges stadig i brudebuketter og brudekranse – deraf navnet brudemyrte. De små blade og den tætte forgrening gør den velegnet til bonsai.

Formering

Frøene kan sås inde hele året. De har en hård skal og en hvileperiode, så de spirer jævnere efter en forbehandling: Læg dem i lunkent vand i ca. 24 timer, bland dem derefter med lidt fugtig såjord eller kokos-såmuld i en lukket pose, og læg den i køleskabet i ca. 4 uger. Strø derefter frøene på fugtig såjord eller kokos-såmuld, og dæk dem tyndt. Ved ca. 20 °C spirer de normalt efter 3–6 uger. Hold dyrkningsmediet jævnt fugtigt – helst med kalkfattigt vand. Når kimplanterne har fået de første rigtige blade, prikles de ud i enkelte potter med priklejord.

Sikkerhed: Frø, næringsstoffer og dyrkningsmedier er ikke beregnet til at spise – hverken for mennesker eller dyr. Nogle arter er giftige, så opbevar dem utilgængeligt for børn og dyr.

Placering og lys

Myrten vil have lyst og frem for alt luftigt. Fra slutningen af maj, når der ikke længere er risiko for nattefrost, til oktober står den bedst ude et solrigt sted. Inde må den aldrig stå over en radiator.

Vanding og næringsstoffer

Myrten er kalkfølsom: Vand med regnvand eller andet kalkfattigt vand. Hårdt vand – fra vandværket eller fra egen boring – giver med tiden gule blade, fordi kalken gør det svært for planten at optage jern. Hold dyrkningsmediet jævnt fugtigt, og lad aldrig rodklumpen tørre helt ud – så taber myrten let bladene. Undgå dog stående vand. Overbrus bladene en gang imellem med rent regnvand i stuetemperatur. Fra april til september gives flydende bonsai-næring hver 2.–3. uge.

Dyrkningsmedie

Myrten er kalkfølsom og trives bedst i et kalkfattigt, luftigt og veldrænet dyrkningsmedie, fx en blanding med kanuma. Til unge planter passer priklejord med kvartssand. Unge planter omplantes hvert 2. år om foråret.

Beskæring

Myrten tåler beskæring godt og forgrener sig tæt. Bladene sidder parvis: Skær de nye skud tilbage til 1–2 bladpar igen og igen – helst kort før skuddet bliver træagtigt ved grunden. Vil du have blomster, så stop beskæringen fra slutningen af april, og vent, til blomstringen er overstået.

Vinteropbevaring

Ældre myrter, der står i jorden i Middelhavsområdet, tåler nogle graders frost, men i en skål skal myrten overvintre frostfrit. Tag den ind, før det fryser, og stil den lyst og køligt ved ca. 5–10 °C – fx i et uopvarmet, lyst rum eller en kold vinterhave. I en varm stue bliver skuddene svage, og der kommer let skadedyr. Vand sparsomt med kalkfattigt vand, men lad aldrig rodklumpen tørre helt ud, og giv ingen næring. Fra slutningen af maj kan myrten igen stå ude.

Vigtige dyrkningstips

Det meste, der går galt ved såning, skyldes for meget vand eller for lidt lys. Jeg anbefaler et let, næringsfattigt såmedie som såjord eller kokos-såmuld, så de fine rødder ikke rådner. Når kimplanterne skal prikles, giver priklejord med kvartssand god dræning og et stabilt rodnet. Senere, når træet skal formes som bonsai, skal det have et kalkfattigt dyrkningsmedie, fx med kanuma. Hav tålmodighed: Frø fra samme pose spirer ikke altid samtidig, så lad såbakken stå, selvom de første kimplanter allerede er kommet op.